

Eduskunnalle

Vanhin pohjoismaissa tavattavista keskiaikaisista linnoista Hämeen linna, Tavasteburgum, Arx Tavastus, Tavastiae domus, Cronoburgum, Tavastehus, Kronoborg, Kruununlinna, mitä kaikkia nimiä siitä onkaan vuosisatojen aikana käytetty, ei ole koskaan muodostunut varsin loisteliaan hovielämän näyttämöksi. Siitä huolimatta se on arvokas menneisyyden muistomerkki, jonka näihin asti vallinnutta alennustilaa tuskin voidaan verrata minkään muun maamme historiallisen rakennuksen kohtaloon. Vuodesta 1831 lähtien linna on toiminut yksinomaan vankilana, jollaisena se osittain on vielä nytkin. Ei ihme, että linna tällaisessa käytössä on suorastaan unohdettu yleiseltä mielipiteeltä. Kun meillä Suomessa on niukasti historiallisesti arvokkaita muistomerkkejä on hieman vaikea ymmärtää tämän hinnan kovaa kohtaloa. Hämäläiset itse ehkä ovat olleet hitaita ^{toimimaan} kulttuurimuistomerkkinsä puolesta eikä valtiovaltakaan näytä asiassa pitävän kiirettä.

Tähän mennessä on valtiolta saatu hinnan entistämistöitä varten vuodesta 1953 lähtien yhteensä 74.850.000 markkaa. Näillä rahoilla on linnan tutkimus- ja entistämistoimikunta saanut asiantuntijoiden toimesta suoritetuksi varsinaisen päälinnan tutkimustyöt loppuun ja entisöimistyöt ^{vähän} siunatulle alulle. Töitä on tähän asti suoritettu vain kesäisin, lukuunottamatta kahta viimeistä vuotta, jolloin työt ovat vähäisessä määrin jatkuneet läpi vuoden. Linnan varsinainen runko olisi nyt mitä pikemmin saatava valmiiksi t. s. lattiavatletuiksi ja seinät muuratuiksi, jottei koko esiin kaivettu aarre sortuisi ja aiheuttaisi siten korvaamattomia vahinkoja. Jos työt tässä vaiheessa vielä ^{talvisen} aina talveksi keskeytetään, aiheuttaa se myös rappeutumisia, joiden korjaaminen jälleen vaatii uusia varoja. Tämän vuoksi on tutkimus- ja entistämistoimikunta esittänyt, että Hämeen linnan entistämistöihin varattaisiin ensi vuodelle tarkoin laaditun suunnitelman mukaan 35.5 miljoonaa markkaa. Valtioneuvosto on kuitenkin varannut talousarvioesitykseensä tarkoitukseen vain 15 miljoonaa, vaikka jo kuluvallekin vuodelle tarkoitukseen oli varattu 20 miljoonaa markkaa.

On lapsellista luulla, että tällaista erikoista taitoa vaativaa entistämistyötä voitaisiin suorittaa työttömyystyönä. Sen vuoksi on turhaa odottaa Hämeeseen tämän työn kanssa ~~työttömyyskassan~~ työttömyyden tuloa. Entistämistöitä johtava maisteri Drake on sanonut, että

*pitäisi ottaa huomioon
joka on myös kallis
ja taitoa vaativaa
työtä*

On toivottavaa, että tämä työ saadaan

tarkoitusta varten on hänen pitänyt erikoisesti kouluuttaa ja opastaa työnjohtajia ja muurareita, jotka aina heti sen jälkeen, kun ovat perehtyneet työhönsä, on rahojen loppumisen vuoksi pitänyt irtisanoa. Ei kellään ammattitaitoisella työnjohtajalla eikä muurarilla ole varaa odottaa, milloin valtion talousarvioon varataan kesäkuukaussiksi rahaa jonkun linnan entisöimistöihin. Siis jo taloudellisetkin kysymykset yhdessä kulttuuriseikkojen kanssa puoltavat tämänlaatuisten töiden suorittamista yhtäjaksoisesti ~~jatkuvasti~~ palkatulla ammattitaitoisella työvoimalla. Tutkimustyön johdolle tulee tälläkin vauhdilla linnan entisöimisestä elämäntyö, mutta olisihan asiallisempää, että johdolla olisi jatkuvasti myös johdettavia eli työntekijöitä. Nyt on työssä 1 muurari.

Linnasta ei tule museoineen yksinomaan entisyyden muistomerkkiä, vaan siihen on suunniteltu myös nykyaikaa palvelevat edustustilat ja juhlahuoneustot, joiksi esim. kuninkaansali- ja kamari hyvin soveltuvatkin. Luonnollisesti nämäkin huoneet samalla tulevat kiinnostaviksi myös matkailunähtävyyksinä. Kukkotorniin on suunniteltu linnan kirkko, tykkitornin päälle tursitikahvila jne.

Jotta entisöimistöissä saataisiin pysymään edes nykyinen vauhti, ehdotamme kunnioittavasti kaikkeen edellä olevaan viitaten

että Eduskunta ottaisi vuoden 1963 tulo- ja menoarvioon..... Pl.....luvun....momentille lisäyksenä 205.000 nykymarkkaa Hämeen linnan entisöimistöitä varten.

Perjantai

Helsingissä 25 p:nä syyskuuta 1962

Jotta entisöimistöissä saataisiin pysymään edes nykyinen vauhti, ehdotamme kunnioittavasti kaikkeen edellä olevaan viitaten